

Red.

Kopja

8570 J2

Paryż, dn. Marca 1922 r.

No.

W sprawie: sojuszu polsko-finlandzkiego.

osnym. 15/3 22.

Poufne

ADJUTANT GENERALA
8570 J2
31. III 22 roku
Zelaznikow

Do

Pana Ministra Spraw Zagranicznych

W WARSZAWIE

Tutejszy Poseł finlandzki, p.Enkel, zakomunikował mi poufnie, że będąc poinformowanym przez swój Rząd o projekcie zawarcia pomiędzy Finlandją a Polską sojuszu i pragnąc dowiedzieć się jakim byłby stosunek do tego projektu Rządu francuskiego, rozmawiał o tem z p.Peretti de la Rocca.

P.Peretti, oświadczając, że Rząd francuski będzie jak najchętniej widział zbliżenie pomiędzy Finlandją a Polską, zastrzegł jednak, że zawarcie umowy wojskowej mogłoby być w chwili obecnej dla obu zainteresowanych państw bardzo niewygodne, a to zarówno ze względu na Konferencję geneńską, jak na to, że wiadomość o sojuszu wojskowym mogłaby wywołać jakieś agresywne wystąpienie ze strony Rosji sowieckiej.

Na podstawie tego oświadczenia p.Enkel miał wysłać wczoraj telegram do swego Rządu, w którym zamierzał zwrócić uwagę tylko na to, że Rząd francuski jest przychylnie usposobiony dla myśli zbliżenia polsko-finlandzkiego, uważa jednak, że przedostanie się do wiadomości publicznej jakichkolwiek informacji o sojuszu wojskowym, byłoby wysoce niepożądane i niebezpieczne.

Informując mnie o swojej rozmowie o p.Peretti, p.En-

kel zapytywał o moją opinię, z uwagi jednak na brak wiadomości ze strony Ministerstwa, musiałem zachować się z rezerwą.

Komunikując o powyższem, mam zaszczyt prosić Pana Ministra, o nadesłanie mi instrukcji i informacji w sprawie projektu sojuszu polsko-finlandzkiego. Pozwalam sobie jednocześnie zwrócić uwagę Pana Ministra na to, iż fakt że czynnik
ki rządowe francuskie dowiadują się o projektach sojuszu polsko-finlandzkiego nie od nas, ale od Finlandczyków, stoi w pewnej sprzeczności z naszymi sojuszniczymi stosunkami z Francją.

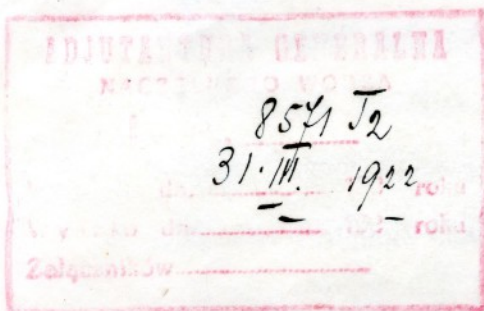
Paryż, dn. Marca 1922 r.

No.

W sprawie:
Konferencji bałtyckiej
w Warszawie i sojuszu polsko-finlandzkiego.

Osłym. 15/3 22.
K.

Poufne.

Do

Pana Ministra Spraw Zagranicznych

W WARSZAWIE

Przed paru dniami odwiedził Poselstwo poseł estoński w Paryżu, p. Pusta; - w rozmowie, którą miał z Radcą Poselstwa p. Wielowieyskim, poruszył on sprawę sojuszu polsko-finlandzkiego i kwestję stosunku Estonji i Łotwy do przejęcia odpowiedzialności za część długów b. Imperjum rosyjskiego.

Balt.

Zapytując czy prawdą jest, że sojuz polsko-finlandzki jest faktem dokonany, p. Pusta wyraził jednocześnie przekonanie, iż znacznie bardziej pożądanem byłoby zawarcie ogólnego sojuszu wszystkich państw bałtyckich. Podkreślał przytem, że Rząd estoński przypisywałby specjalną wagę przyciągnięcia do sojuszu państw bałtyckich i Litwy kowieńskiej.

Wobec braku jakichkolwiek w tym względzie instrukcji a nawet informacji ze strony Ministerstwa, p. Wielowieyski nie mógł dać żadnej odpowiedzi na postawione mu zapytanie co do sojuszu polsko-finlandzkiego. Ubocznie tylko zaznaczył, że idea sojuszu wszystkich państw bałtyckich, w zasadzie słuszną i leżąca na linii polityki polskiej, byłaby obecnie trudną do zrealizowania ze względu na zawsze niewyraźną politykę Łotwy.

R.

Co do sprawy przyjęcia przez Estonję i Łotwę zobowiązań

2.

sania spłaty części długu b. Imperjum rosyjskiego, to p. Pusta zapewnia, iż Rząd estoński rozumie zasadniczą konieczność uregulowania tej sprawy w związku z Konferencją w Genewie i dążeniem do niedyskutowania traktatów zawartych z Rosją sowiecką, że jednak należy spodziewać się sprzeciwu, a conajmniej trudności ze strony parlamentu. Największą trudność widzi p. Pusta nie w zasadzie odpowiedzialności za długi b. Imperjum, ale w nieustaleniu dotychczas, nawet sposobu w jaki będą wyliczone sumy, które miałyby być spłacone przez poszczególne państwa. Estonja obawia się głównie tego, aby nie chciano jej narzucić zobowiązań, które byłyby niewspółmierne z jej możliwościami finansowymi i stanem ekonomicznym.

Ponieważ sprawę odpowiedzialności za długi b. Imperjum, stanowić będzie ważny moment w ustosunkowaniu się Wielkich mocarstw, a po pierwsze Francji, do traktatów zawartych z Rosją sowiecką, ponieważ niescałkowicie jej przez Lotwę i Estonję może pośrednio odbić się ujemnie na sprawie stosunku do traktatu ryskiego, lub wysunąć konieczność podpisania traktatów zawartych z Rosją sowiecką na dwie kategorie, co nie byłoby zapewne wygodnem z punktu widzenia naszej polityki bałtyckiej, pozwalam sobie zwrócić uwagę Pana Ministra na to, iż byłoby moim pożądanem, korzystając z konferencji warszawskiej, wywrzeć presję na Lotwę i Estonję, aby w sprawie tej jaknajprędzej zasadniczo porozumiały się z zainteresowanymi państwami, w pierwszej linii z Francją.